

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Volitve v mestih.

Minoli četrtek se je v mestih in trgih vršila deželnozborska volitev. Izvoljenih je bilo šest slovenskih liberalcev, eden nemški liberalcec (v Kočevju) in eden slovenski klerikalec. Ta klerikalec je bil izvoljen v Idriji. Doslej ni bil noben mestni poslanec v klerikalnem taboru. Klerikalci so torej enega poslanca pridobili in vsled tega vpijejo na vse grlo, kakor bi Bog vé kaj dosegli.

To, da so klerikalci v Idriji zmagali, je pa zanje največja sramota, kajti zmagali so v Idriji samo zato, ker so jim priskočili na pomoč socialni demokratje.

Pri prvi volitvi v Idriji je dobil narodno-napredni kandidat dr. Majaron 127 glasov, klerikalni kandidat Arko 125 glasov in socialni demokrat Rinaldo 33 glasov. Vsled tega se je še tisti dan vršila ožja volitev. Pri ožji volitvi so socialni demokratje vsi kakoren mož, vsi do zadnjega, glasovali za klerikalca in mu tako pomagali do zmage. Klerikalci niso Idrije zavzeli iz lastne moči, klerikalci niso zmagali s svojimi volilci, ampak so zmagali, ker so se zvezali s socialnimi demokrati.

Ta zveza katoliških klerikalcev s socialnimi demokrati postavlja našo duhovščino v pravo luč, ta zveza kaže našo duhovščino in celo njeno stranko v pravi nagoti.

Ali se spominjate kaj so duhovniki začeli od škofa pa doli do zadnjega kaplana na leci in v spovednici doslej pripovedovali o socialnih demokratih in kako so doslej proti njim nastopali!

Duhovniki so Vam doslej vedno pripovedovali, da so socialni demokratje sovražniki vere, da hočejo uničiti katoliško cerkev ter upeljati brezverstvo. In s temi ljudmi so se duhovniki zdaj združili.

Duhovniki so Vam doslej pripovedovali, da hočejo socialni demokratje odpraviti krščanski nauk iz šol. To je tudi resnica, ker stoje socialni demokratje na stališču, da je vera privatna zadeva. In s temi ljudmi so se zdaj duhovniki združili.

Duhovniki so Vam doslej pripovedovali, da socialni demokratje zaničujejo vse zakramente, a zdaj so se duhovniki vse eno z njimi združili.

Duhovniki so Vam doslej pripovedovali, da hočejo socialni demokratje odpraviti zakrament sv. zakona in upeljati divji zakon, tako da bi mož lahko ženo spodil kadar bi hotel in vzel drugo, kakor to delajo duhovniki s svo-

jimi kuharicami. In s temi ljudmi so se zdaj duhovniki združili.

Duhovniki so Vam doslej pripovedovali, da so socialni demokratje največji sovražniki domovine in cesarja, da je socialna demokracija rodila tistega človeka, ki je umoril našo cesarico, zdaj pa so se z njimi združili.

Duhovniki so socialnim demokratom obesili priimek »mokrači«, preganjali so jih kakor besni, zasramovali so jih koder so mogli, jih predstavljali kot najbolj nepošteno sleparje — sedaj pa so z njimi sklenili zvezo. »Za vero bomo že zgihali« je rekel dr. Šusteršič socialnim demokratom in mi mu radi verjamemo. Klerikalec se za vero lahko zgihla, saj sam nič ne verjame, saj mu je vera le sredstvo, da ž njo ljudi izkorišča. Klerikalci ni nič za vero, samo za gospodstvo in za bisago.

Tudi škof je že hudo ropotal zoper socialne demokratje. Vedno in vedno je ljudi svaril pred njimi in v svojih pastirskih listih prepovedoval brati socialno-demokratične liste; zdaj pa je z njimi bratovščino pil.

Lepa zveza, kaj? Vsa čast duhovniški stranki, ki jo je sklenila. Tu se je pokazal rufijanski značaj duhovniške stranke.

Pa tudi ta nenaravna zveza duhovnikov z judovskimi hlapci — duhovniki namreč trde, da so socialni demokratje judovski hlapci — ne bo klerikalcem nič pomagala.

V deželnem zboru bodo imeli tudi prihodnjih šest let liberalci večino in ravno tako v dež. odboru zgodilo se bo samo to, kar bodo hoteli liberalci, klerikalci pa bodo peto kolo pri vozu. Kadar pa se bodo kmetski poslanci s praznimi rokami vračali iz dež. zbora — in razen Božiča ne bo nobeden nič prinesel — tedaj se pa pojdite zahvalit za to v farovž.

Sleparija s cerkvenimi sedeži.

V Šmarjeti, prijazni dolenski vasi, živi župnik Zaman. Ta župnik Zaman je strasten vojščak katoliškega duhovstva na Kranjskem. Zamanovo glavno opravilo je že več let, da preganja svoje, oziroma duhovniške stranke politične nasprotnike. Dobil je v tem boju že marsikatero hudo zaušnico. V »Rodoljubu« mu je lani star mož, podpisavši se s polnim imenom, pošten kmet, očital nekaj, kar bi vsakemu človeku, ki ni prebil 20 let življenja v ječi, pognalo kri v zadnji las ter

bi se ne upal več mej ljudi, najmanj pa kot učitelj veronauka, ali razlagatelj četrte božje zapovedi. Ali župnik Zaman ima trdo kožo, človek je, ki ima druge pojme o poštenosti, kakor navadni ljudje. Roval je naprej.

Sedeži v cerkvi so važni. Župljani kupijo klopi, župnik jih da na licitando. Zanje skupljeni denar se ima porabiti po predpisih cerkvenih višjih predstojnikov v korist cerkve.

Omenjeni Zaman je, kakor drugi duhovniki, oddajal sedeže v cerkvi potom dražbe. A kako?

Neki kmet v Šmarjeti je želel dobiti sedež v cerkvi, in je to svojo željo župniku Zamanu razložil. Zaman misli vedno na politiko, in tudi pri ti priliki je mislil nanjo. Prosilec za sedež je mož, ki bi lahko bil agitator. Župnik Zaman mu odgovori, da ima neki K. (liberalec) dva sedeža. Jednega še po očetu. »Bom K. vzel jeden sedež in ga dam na licitando«. Prosilec bi imel rad sedež pri vratih, kajti mož ima prodajalno, in bi bil rad kmalo po zadnjem blagoslovu doma.

Ta sedež pride na dražbo. Le licitirajte! Kdo da več? K., prejšnji posestnik sedeža, licitira in naš ljubljenež župnikov U. licitira tudi. Kdo da več? Ko je cena že previsoka, preneha K. licitirati in U. dobi sedež in ga plača vpričo licitandov. Župnik Zaman potrди dražbo. Na tistem pa prinese župnik zdražitelju U. na dom denar, kar ga je bilo čez navadno takso.

Čez nekaj tednov je državnozborska volitev. Navedeni zdražitelj sedeža U., mož, ki zna pisati in brati, je volil Zupančiča. Ali zdaj je bilo prijateljstvo mej njim in Zamanom pri kraju.

Letos je želel ta U. dobiti sedež za svojo ženo. Neki klerikalec pa tudi. Vsled tega se je neka užitkarica postavila na suho in je njen sedež prišel na dražbo. Zaman pove klerikalnemu prijatelju in nasprotniku U-a, naj le licitira, da mu sedež ostane, kar bo več čez »trifo«, mu bo nazaj dal. Licitanda se je vršila. U. in klerikalni prijatelj župnikov sta licitirala do blizu 12 gld. ali 24 kron, potem je U. odjenjal in klerikalec je dobil na dražbi sedež za svojo ženo. Župnik Zaman je temu zdražitelju čez nekaj dni skrivaj 5 gld. ali 10 kron nazaj dal.

Stvar je v hiši U. povzročila dosti jeze, ali na kmetiji zaspi vse lepo mirno, če orožnik v kako stvar ne povoha. U. je rekel svoji ženi, naj gre zjutraj k maši in naj se vsede na njegov, pred letom srečno na licitandi dobljeni sedež. Ona je tako storila. Zaman jo je z lece osramotil, rekši, da ne sme tam sedeti. Žena je šla iz cer-

kve in se možu pritožila. Mož U. je komaj čakal, da je cerkveno opravilo bilo končano, šel je potem mej ljudi in tam pravil, seveda iz polnih prs krepkega človeka: »Prokleti far, goljufa, ali cerkev pri sedežih goljufa, ali pa nas«. — To se je dogodilo 28. julija t. l. Zaman ni tožil mesec dni. Začetkom septembra je pa zaradi teh očitanj in tega sramotenja, seveda po dr. Šusteršiču, vložil tožbo zaradi žaljenja na časti. Poprej je večkrat poskušal ujeti »žalitelja« U., da bi ga odpuščanja prosil, tega pa U. ni hotel storiti, nego župnika očitno pozval, naj toži. Zaman je moral v kislo jabelko ugrizniti in tožiti.

Prišel je dan obravnave. Obtoženec U. je prišel z advokatom, in ta advokat je glede očitanja goljufije nastopil dokaz resnice. Zaman je bil zdaj v silnih stiskah. Preberejo se razni spisi. Tam stoji tudi, da se morajo drugi sedeži na licitando oddati in denar za popravilo cerkve uporabiti. Zaman se zviija, ali obstati mora, da je dal U. nazaj res nekaj denarja in drugemu — St. — nekaj, ne ve koliko. Priča St. pove, da 5 goldinarjev.

Zaman je videl, da do preklica, do prošnje za odpuščanje ni priti, ker je za govornik proti njemu, vtaknil je raje »prokletega farja«, zaradi katerega bi bil U. obsojen, samo da ne doživi jako neljube razsodbe, ki pove, da se spisi odstopijo državnemu pravdniku zaradi prestopka goljufije, ali, da se je glede očitanja goljufije obtožencu dokaz resnice posrečil.

Zaman, glavni agitator duhovenske armade v naših krajih, in vi volilci, ki ste hodili čez drn in strn za tem uzornim duhovnikom, »špegajte« se na tej resnični dogodbi! In državna oblast, pogled že vendar malo v oskrbovanje cerkvenega premoženja, zato si tudi tu!

Politični pregled.

Notranji položaj. Ministerski predsednik razglasa, da hoče odstopiti, ako bi v državnem zboru nastale kake težave.

Česke stranke se bodo vse združile v jedno samo stranko, liberalni Mladočehi in klerikalni Staročehi.

Vojna v južni Afriki. Angležem se godi jako slabo. V zadnjih 14. dnevih so imeli 17 bitk in v vseh so zmagali Buri.

Dopisi.

Z Notranjskega. (Romarska pot »Planinska gora«.) Dne 15. t. m. so se delili odpustki na tej gori. Veliko romarjev, posebno mladih obojega spola, je odhajalo že v soboto 14. t. m. na to »božjo pot«. Ali s kakim namenom? Mladenci so govorili že mesec dnij prej, kako in kaj se bode tisti dan na tej gori godilo, posebno po noči in drugi dan v nedeljo v Planini. Jaz, seveda radoveden, ker sem že prej toliko skoro neverjetnih reči slišal, hotel sem se prepričati ali je to vse res in jo mahnem v soboto zvečer proti Planini. Dospevši v Planino okolu 11 ure zvečer, krenem v neko gostilno, iz katere sem slišal največ sladkoginjenih glasov. Ko stopim notri, bila je gostilna natlačena

s samim cvetjem naroda. Par za parom je odhajal in zopet prihajal v gostilno. Precej sem sprevidel, da si ti mladi, — pobožni romarji delijo odpustke zunaj okolu hišnih zidov, ker po tleh je bilo vse mokro od dežja. Po par požirkih vina zapustim to družbo ter jo krenem mimo več enakih družb naravnost na goro. Že od daleč sem slišal petje, ki se je razlegalo raz gore. Dospevši vrh gore, vidim, da je tudi tukaj že polno ljudi. Ker je deževalo, ste bili cerkev in neka hiša zraven natlačeni z ljudmi in dosti jih je bilo tudi zunaj pod dežniki. Ko je nekoliko dež ponehal, začeli so tudi tukaj pari odhajati, in ko bi kak človek, kateri ni vaju tej gori, naletel na take pare, (seveda po en fant in ena punca) kateri se okoli grmovja sučejo, bi gotovo zbežal, misleč, da rijejo peklenske pošasti vrh zemlje. Šele sedaj sem spoznal in se prepričal, da jo vse to res kar sem prej tolikokrat slišal. Ko nekemu zraven mene stoječemu nepoznanemu možu omenim, kaj se godi tam okolu grmovja, odgovoril mi je: »Ja to še ni nič proti drugim letom, ko bi bilo lepo vreme, potem bi videli.« Tisti, ki so pod streho ostali, so pa plausali in govorili na srce, in marsikatera možka roka je plazila v temi po ženskih kolenih in še naprej. Tako je trajalo to dejanje odpustkov do zjutraj. Okoli pete ure zjutraj so prihajali novi romarji na goro, seveda veliko njih že od šnopsa in vina premaganih. V cerkvi so se vršile maše in ofri. Okolu enajstih je bila slovesnost končana in množica romarjev je odšla z romarske gore v Planino, kjer se je takoj začelo piti, rjoveti in vrteti, da je bilo strah in groza. Plesati na harmoniko se je smelo tisti dan samo pri županu Kovšcu hudem klerikalcu, z namenom, da bo s tem vse mlade, posebno letos plesazeljne romarje v lastno gostilno zvabil, kar se je tudi zgodilo, po drugih gostilnah je seveda župan strogo prepovedal plesati. Šele popoldan in zvečer so se vračali pobožni romarji na vse kraje notranjske dežele, na voze seveda po starih običajih in navadah pijani, prepevajoč nesramne in grde pesmi. Gospodje v črni suknji, tukaj pogledjte, kaki so vaši pobožni romarji, na takih božjih potih je prekletstvo, poboji in nečistost doma, vse drugače kakor pri domačih kmetskih plesih, kamor pridejo samo domači in znanci skupaj. Ali Vam ni mari naj se godi zunaj cerkve kar hoče, samo da Vam romarji žaklje z denarjem napolnijo, katere nosite potem s takih božjih potih v lastno skrinjo zaveze domov.

Iz Trebnjega. Jojmine, jojmine, kdo bi si pač kaj tacega mislil. Mi že ne, kar nas je »grdih, lažnjivih Trebanjskih liberalcev«, da nas imajo klerikalci tako radi, glejte kam smo prišli! Vsaj še ni dolgo tega, kar nam je učeni »doktor«, Dol. Novic v svoji volivni razpravi govoril zlate besede: — »Izdajica je oni, ki sreče ne želi narodu in ne dela zanjo! Proč z njim!« — Pa ne morda z Watzel nom od »Dol. Novic«? — »Edini smo v tem pravim. A kakor hitro se vprašamo: kako doseči to srečo, se razdvojimo in gremo narazen na dva tabora, ki si nasprotujeta, ki ju ni mogoče združiti.« — Ej, gospod Watzl, brez zamere, ko bi ne bilo čudežev tudi še danes, ko so bili tedaj, ko ste Vi prišli na krmilo »Dol. Novic«, no tedaj bi bila

Vaša teorija merodajna, če ne dlje, vsaj od kapiteljna, pa do Krajčeve tiskarne, a do Trebnjega — o tem ste lahko uverjeni — bi nikdar ne prišla; a zakaj ne? začujemo Vaš »žegnani« klunček začivkati.

»No, ker ste še pobič mlad, pa že škofov soldat«, Vam hočem to-le stvar v kratkem pojasniti.

Vzemite v roke 18. številko »Domoljuba«, prečitajte tisti ostudni, po farovškem gnoju dišeči dopis iz Trebnjega in brez vsakih nadaljnjih besedi, vsacega nadaljnega premišljevanja Vaše »šepave filozofije« morate z nami vred potrditi, da se zgubi Vaša levinja že na kratko odmerjenem potu, ali pa laže oni pobalinski dopisnik, ki mej drugimi nesramnimi napadi prav po žabje regla in nekako tako kvaka: »Slišati bi bilo treba liberalce, kako po gostilnah, kadar so sami med seboj, udrihajo po vrlih možeh, ki liberalcev ne marajo, kako jih zaničujejo in preklinjajo.« Predolga bi bila preiskava, ako bi se hoteli globlje vanjo spuščati; bodimo resni in stvarni v odgovoru: »Nesramni ogleduh je oni, ki hodi krog vogalov naših hiš, ali stiče, kakor sestradan »šintarski kužek« po kotih liberalnih krčm, kamor po besedah »svojega mojstra« sploh ne sme zahajati, ter posluškuje našim pogovorom! Vun ž njim iz Trebnjega!« Edini smo v tem pravim, da tisto kuže svojega brloga nima daleč od farovža; a kakor hitro se vprašamo: ali je taka nedostojna voglarija in nesramna pisarija v »Domoljubu« simbol krščanske ljubezni do svojega bližnjega, ali je to svinjska gonja klerikalnih hujskačev proti mirnim, poštenim liberalnim možem, »tedaj se razdružimo na dva tabora, ki si nasprotujeta, ki ju ni mogoče združiti.«

Da gospod Watzl, vso čast, vsaj na posled vendar le imate prav! Ta dva tabora ni mogoče združiti — vsaj v Trebnjem nikdar več ne. — Toda, zakaj Vas vpletamo v to zadevo? — V Vašem suhoparnem listu — zaklad za krompir, repo in korenje — predstavili ste se nam v osebi našega urednika kot nek apostelj svoje stranke. Prosim Vas, kadar zopet pišete kako filozofično razpravo, vsaj tako duhovito, kakor je bila predzadnja, tedaj povejte Vašim ponižnim ovčicam tudi tole »historijo«:

Enkrat so živeli v Trebnjem možje poštenjaki, ne samo po svojem imenu, ampak tudi v spolnovanju cerkvenih in božjih zapovedi. Res, da niso imeli Bog ve kaj, ko so »priromali« v Trebnje, a z žulji svojih rok in v potu svojega obraza preživeli so sami sebe in svojo družino pošteno in krščansko, kakor zahteva božja in posvetna oblast. Tedaj seveda štrene med liberalci in klerikalci niso še bile tako močno zmešane, kakor sedaj. A kdo jih je zmešal? Mi gotovo ne, vsaj ni bilo Trebnje v naših, temveč v rokah duhovnikov in njih ožjih prijateljev, katerih geslo je bilo denar, »gšeft« in zopet denar. In ker smo se mi temu geslu uprli, pa odločno uprli, ker nismo dopuščali, da bi se nevedni kmet odiral in pustil zapeljevati po »svojih voditeljih«, tedaj smo postali sovražniki teh »voditeljev«, — še boljše — krivih prerokov naroda. Boj se je začel, kri je tekla, zgodovina iz bojišča Vam je znana. A kljub vsem osebnim bojem, ostali smo zvesti našim verskim načelom, zvesti sv.

cerkvi, a ne pa duhovnikom, kadar smo jih srečevali na krivih potih in sploh na potih, kjer jih ni treba. In zato nas sedaj hujskajo, zato nesramno napadajo in lažejo, zato nam hočejo vzeti iz ust s trudom prislužen vsakdanji kruhek. Ali je to kršansko, ali je to »čifutsko«; ni ne eno ne drugo, kajti »čifutje« imajo boljše vest v vsakem oziru, in plemeniteje srce ter ljubezen do svojega bližnjega, kakor brezsrčni, surovi, črni farovski kozli.

Ta historija je še dolga, predno pa jo do konca speljemo, hočemo vedeti ime tistega črnega kozla, kateri nas kot miro-ljubne in poštene trgovce, obrtnike itd. ter naše prijatelje tako ostudno v »Domo-ljubu« napada. »Ljudje, ki se skrivajo, niso dosti vredni«, je rekel Žavbi. In če smejo kaj tacega reči »gaspud« iz Žužemberka, naj te besede njegove veljajo tudi onemu ogleduhu, katerega ime želimo kmalu izvedeti, sicer ga sami poiščemo v njegovem brlogu. — Toraj na dan!

Trebanjski naprednjaki.

S Ponikve. Po večmesečnem težkem porodu se je pred 20 dnevi v Šent. Jurju ob južni železnici izvalilo konzumno društvo, katero mora pa že sedaj v stiskah biti, ker deleže po šest kron ponujajo in usiljujejo na obroke po 50 kraje, samo da bi kaj udov privabili. Pa to vse nič ne pomaga, ker ljudstvo že uvideva, da z vsem tem kmeta le za norca imajo. Hvala Bogu, je mej Šentjurskimi kmeti in kmeti okoliških občin še dosti razsodnih in zavednih mož, katerih se ni prijel tista gnojnica v kojoj so nekaj ljudi zazibali. Na misel mi prihajajo besede svetega evangelija, »ponujali so nam kruh, ali dali so nam kamen«. Te besede so se pri Šentjurskem konzumu uresničile. Obljubovali so nam mlekarino, v kojoj bomo eden liter mleka za 14 krajcarjev prodali, in nas s tem vabili, a sedaj nam vsiljujejo neraben konzum.

Kmet ni več tako lahkovoren in si v sedanjih časih preteško denar pridobi, da bi v ljubav nekaterim lažnjivim prilizovalcem, slabo blago drago plačeval, vrhu tega pa še svoje premoženje zastavil.

Toraj proč z nevarnim konzumom. Mi si le želimo tisto obljubljeno mlekarino, v koji plačajo liter mleka po 14 krajcarjev. Če je pa tisti duhoviti voditelj v resnici tako prebrisan, kakor govori, naj sam na svoj račun trgovino otvori, in če hoče tisto ljubezen, kojoj ima vedno na jeziku, v dejanju kmetu izkazati, naj sam svoje premoženje v nevarnost postavi, ne pa premoženje že tako ubogega kmeta.

Sploh pa predstojništvo in odborništvo Šentjurskega konzumnega društva in zadruga svojo krščansko ljubezen in usmiljenje do kmeta s tem jasno dokaže, ker odborniki od udov seno po 1 gld. 90 kr. do 2 gld. zahtevajo, trgovci v Šent. Jurju pa že sedaj seno po gld. 2-30 do gld. 3-50 plačujejo; pričakuje se pa, da bode cena sena na 9 morebiti na 10 kron narasla, ker je vsled suše v mnogih deželah malo sena, v drugih deželah je pa radi dolgega deževanja večinoma vsa otava zgnila. Velikansko ljubezen do kmeta toraj konzumno društvo radi tega izkazuje, ker odborniki kmete silijo, da bi jim seno po 1 gld. 90 kraje oddali. Navadno pridejo z besedami: »vi morate konzumnemu društvu pomagati«, na kar jim je pa nekaj zavednih kmetov popolnoma prav od-

vrnilo, in sicer: »poprej ko ste nas k zadruzi in konzumu lovili, ste s sladkimi besedami obljubili, da bode te Vi kmetu pomagali, a sedaj se je pečenka obrnila. Sedaj bi moral kmet Vam iz zadrege pomagati, in za svoje težko pridelane pridelke manj dobiti; le prehitro so se Vaše sladke obljube v že omenjene besede sv. evangelija spremenile. Ponujali so nam kruh, dali so nam kamen«. Le prejasno kaže to postopanje, da Vaš namen ni kmetu pomagati, temveč le njegove dohodke skrajševati.

Bili morali kmeti za nezmislne špekulacije gotovih ljudi škodo trpeti, in pri vsakem centu sena že sedaj eno krono zgubiti, in skoz to nepotrebno izgubo, ogromno svoto zametavati, in konzumu pa blago drago plačevati? Pameten človek tega ne more storiti.

Na konzumske lihanice se jih bode malo usedlo, kajti lažnjive obljube teh konzumarjev so se popolnoma izkazale.

Konečno je pa še omenjenja vredno, da je pri Šentjurskem konzumu sloviti Anton Berglez ali Ciglerjev Tonček za knjigovodja, naročevalca itd. z eno, besedo veliki talent; ta Tonček je zaradi tega dobro znan, ker je kmete zavoljo mlekarne in soli tako imenitno farbal, da bode ta farbarija še poznejšim rodovom v nepozabnem spominu ostala. Ta Tonček ni kmet, ni gospod, kmečkega stanu se tako rekoč sramuje, zato si redno druge posle išče, za farbarijo mora posebno zavet biti, ker si je zavoljo omenjene nepozabne mlekarne in soli v spremstvu po celi župniji trudil.

Domače in razne novice.

Klerikalci in socijalni demokratje. V Idriji so se pobratili klerikalci in socijalni demokratje in ker so socijalni demokratje pomagali dekanu Arkotu do zmage, jih za to »Slovenec« hvali, da je veselje. Slovesno jih je priznal kot ljudsko stranko. V tisti sapi pa, ko slavé klerikalci socijalne demokrate zaradi volitve v Idriji, jih pa sramoté v Ljubljani na vse načine in sicer zato, ker bi socijalni demokratje radi dobili nekoliko vpogleda v razmere pri bolniški blagajni. Klerikalci so izdali v Šusteršičevi tiskarni tiskan oklic v slovenskem in laškem jeziku (!), ki imenuje socijalne demokrate rdeče bratce in anarhiste. Škofova stranka je v Idriji na usta dr. Šusteršiča izjavila, da jo od socijalnih demokratov loči samo versko vprašanje, glede katerega pa se bodo klerikalci in socijalni demokratje že »zglihali«, sicer pa da je povsem jedina ž njim. Ta ista škofova stranka proglašá pa sedaj socijalnodemokracijo za anarhiste. Ako po izjavi dr. Žlindre loči klerikalce od socijalnih demokratov samo versko vprašanje, socijalna demokracija pa ima po navedenem ljubljanskem oklicu anarhistične namene, potem izhaja iz tega z vso gotovostjo, da se škofova stranka strinja z anarhisti. »Slovenec« se bo sicer upiral temu sklepu iz navedenih izjav škofove stranke, ali dosti ne bo opravil, ker kažejo dejanja škofove stranke, da se v bistvu prav nič ne loči od anarhistov.

Za živinorejce. Deželni odbor kranjski oddajal bó meseca oktobra 1901 bika plemenjake cikaste in sive pasme proti

povračilu polovice nakupnih stroškov in sicer v prvi vrsti občinam, v drugi tudi zasebnim živinorejcem. Prošnje je vložiti do 6. oktobra 1901 pri deželnem odboru v Ljubljani in vsaki prošnji je priložiti 20 kron, katere zapade, če prosilec noče prevzeti odkazanega mu bika. Deželni odbor dobil je od deželnega zbora naročilo, da se pri nakupovanju bikov-plemenjakov iz deželnih sredstev ozira na domačo prirejo ter kupuje v deželi take bika, ako so v čistih pasmah in v primerni kakovosti na razpolago. Deželni odbor bo jeseni o priliki premovanja goved nakupoval sposobne bika po posebni komisiji, na kar že sedaj opozarjamo živinorejce, ki imajo čistokrvne sposobne bika v reji.

Škof v Šmartnem. Prijazno Šmartno pri Litiji je imelo te dni izredno čast, videti od obličja do obličja ljubljanskega škofa in ga slišati z lece. Slišali so ga vsi, a razumeli niso dosti, kar pa sicer ni nikogar presenetilo, saj je znano, da je škof najslabši pridigar v deželi. Hud je pa bil prevzvišeni tako hud, da so se ga ljudje resno bali. Nekateri so mislili, da je hud na tiste črnosuknježe, ki Šmarčane tako derejo za denar, kakor je kak turški paša drl nekoč kristijane na Balkanu. A motili so se. Škof je bil hud na liberalce. Škofova kapa je bila v vedni nevarnosti, s škofovsko palico je pa škof tako tolkel ob tla, da so se nekateri otroci začeli jokati. Tako je tolkel, da se je jeden del palice odvil in začel bingljati. Ko je škof to zapazil, je pretrgal pridigo, je odvit del palice na prižnici nazaj »zašraufal« in potem z novo silo tolkel s palico, kar se je dalo. Kdor v Šmartnem vpraša, kaj je škof propovedoval, dobi odgovor: »Ne vemo, ker jih nismo razumeli: nekaj je bilo o liberalcih«. In če se vpraša, kako je bilo, se dobi odgovor: »Fletno, ko so se škof tako razburjali, da se jim je palica odšraufala«.

Naslednik škofa Šterka. Po Trstu se govori, da vlada namerava za škofa Šterka imenovati prošta goriške katedrale bivšega državnega poslanca Jordaná. Doslej je to seveda le domnevanje. Jordan je Lah.

Kaj se pravi „Kmet z gospodom in gospod s kmetóm“. so izvedeli na Ponikvi tisti kmetje, ki so prišli po krivdi župnika in kaplana v kazen. Sedaj je bil zopet kmet in »cekmošter« Martin Korže, znan pod imenom »striiije Tina« zaradi teh dveh gospodov obsojen na tri dni zapora, ker je pobiral mile darove za v denarno kazen obsojenega župnika in kaplana.

Žegnan svinjar. Te dni je prišel mlad duhovnik z imenom Bezeljak v stanovanje necega javnega paznika v Ljubljani. Zahteval je od dotičnega paznika take svinjarije, da je mož tega duhovnika kakor psa z najgršimi psovkami nagnal in vrgel iz hiše. Gospod škof, ukažite svojim gospodarskim organizatorjem, naj ustanove kako posebno »hišo« za Vaše duhovnike, da bodo poštene žene in poštene možje ter otroci varni pred žegnanimi svinjarji take vrste, kakor je zgoraj omenjeni Vaš duhovnik.

Kaznovan župnik. Zaradi shoda na Ponikvi, dne 19. majnika t. l., je bil župnik v Šmarju obsojen na 30 K globe ali 3 dni zapora. Župnik ni bil s kaznijo zadovoljen in se je pritožil. Na pritožbo je

dobil pa več. Vzklicno sodišče v Celju mu je primerilo kazen 100 kron ali 10 dni zapora. Kaplan Pintarič, ki je bil v Šmarju obsojen na 50 kron ali 5 dni zapora, je bil bolj pameten ter se ni pritožil, pa tudi še ni plačal. Pravi, da bode šel rajši kašo pihat.

Tržne cene v Ljubljani

21. septembra 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	17	80	Špeh povojen, kgr.	1	60
Rež,	14	—	Surovo maslo, „	2	40
Ječmen, „	13	50	Jajce, jedno „	—	6
Oves, „	16	—	Mleko, liter „	—	20
Ajda, „	14	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, „	17	—	Telečje „	1	30
Koruz, „	13	—	Svinjsko „	1	50
Krompir, „	4	60	Koštrunovo „	—	80
Leča, lit.	—	20	Piščanec „	1	20
Grah, „	—	50	Golob „	—	40
Fižol „	—	24	Seno, 100 kilo „	5	—
Maslo, kgr.	2	40	Slama, „	4	40
Mast, „	1	50	Drva trda, klfr. „	8	—
Špeh svež, „	1	30	„ mehka, „	5	50

Spominski dan naše industrije.

Danes je deset let, odkar se je oživotvorila nova industrija, ki je bila poklicana na uvaževanja vreden način spešiti našo telesno blaginjo in ekonomijo našega gospodinjstva. Znano je, kolika važnost gre v družini rednemu uživanju kavne pijače, kako so se je čimdalje bolj navadili tako v palači kakor v najmanjši koči, kako važno je torej bilo, to vsakdanje živilo urediti tako, da je tudi prikladno našemu zdravju. Izvestno se še vsakdo spominja, kako živo se je pokojni župnik Kneipp v svojih predavanjih in spisih potezal za domačo in zdravo sladno kavo. Pač je bilo ljudstvo v vedno pravem zmislu že davno spoznalo, da je ječmen najboljši kavni surogat, ali samo oprazeni ječmen ima zoprno grenak okus, in tudi samo oprazeni slad se hitro upre zaradi zoprno sladkega okusa. Treba je bilo torej odpraviti te nedostanke. To se je naposled posrečilo dragemu, v največjem obsegu izvedenemu prizadevanju firme Kathreinerjeve, ki jo je bil župnik Kneipp izpodbudil na izdelovanje slastne sladne kave in ki so jo podpirali najizkušenejši strokovnjaki. Vzorni izdelek, ki so ga vsi sloviti zvedenci preizkusili za nedosežnega in izvrstnega, se je potem pod imenom „Kathreinerjeva Kneippova sladna kava“ prvič uvedel pred desetimi leti in se odlej brezprimerno hitro in uspešno razširil po vsem svetu. Za ta veliki uspeh zahvalja Kathreinerjeva Kneippova sladna kava najprej izredno prednost, da ima priljubljeni okus zrnate kave, izvestno je zanimivo, kako se mu podeluje ta okus. Kava raste, kakor znano, na grmičastih drevesih, katerih sad je podoben naši črešnji. V teh črešnjah tiče kavna zrna kot seme. Iz mesnatega ovoja pa prireajo Arabi sok, takozvani „gišr“, ki se, kakor poročajo potniki, odlikuje z izredno finim vonjem po kavi. Iz tega sadnega mesa dajo Kathreinerji na otoku Réunionu, slovečem po izvrstni kavi, na način, ki je patentiran skoro po vseh omikanih državah, napravljati izdeček, s katerim se sladna zrna ob izdelovanju prepoji na jako bistroumen način. Tako dobi Kathreinerjeva sladna kava vonj in okus kave, kar spoznaš, ako pregrizneš le nekaj zrn. Jasno je, da si je morala taka sladna kava, ki se odlikuje s prijetnim okusom in priznana zdravstvenimi svojstvi sladovimi, hitro pridobiti ves svet, zlasti v širših slojih ljudstva, ker se je kava v nekakšnem zmislu vtihotapila kot živilo, kar pa nikakor ni bila. Zato je morala biti primes, ki je sama na sebi redilna in zdrava, ki jo je moči zrnati kavi pridajati do polovice in še več, s katero se torej tako priljubljena kavna pijača napravlja še prijetnejša po okusu in primerna zdravju, izredno dobrodošla povsod. Največja, brezprimerna prednost Kathreinerjeve Kneippove sladne kave pa je ta, da je jo moči piti „čisto“ in da na nepresežen način nadomešča zrnato kavo onim, katerim jo je zdravnik popolnoma prepovedal. Otroke je sploh treba navaditi zgolj sladne kave; očvrščeno zdravje in cvetoča zunanost je posledica temu. Takisto se Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ne more dovolj živo priporočati ženskam, onim, ki okrevajo, in onim, ki bolehalo na želodcu, srcu in živcih. Po dolgi, izpričani izkušnji je lahko prebavna, krvotvorna krepilna, in tekne vzpričo prijetnega okusa tem bolje, čim dalje jo piješ. To novo industrijsko stroko, praznujočo svoj desetletni obstanek, je treba torej smatrati za resnično dobrodelno pridobitev, ki je ni dovoj ceniti na polju priporočnih živil in redil. Najboljši voščaki so jo označili za „rodbinsko kavo“ v najboljšem zmislu te besede; zato pa je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava seveda našla precej posnemačev, ki zopet dobivajo svoje naslednike, dasi so bili že večinoma sodno kaznovani. Ali občinstvo ve že večinoma natanko razločevati in jemlje v svoj prid že davno pri nakupovanju le znane izvirne zavoje s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom Kathreiner. Zakaj kjer pristni Kathreiner rabijo tudi le malo časa, tam ga že ne morejo več pogrešati. Zato lahko firma po vsej pravici pravi v svojih naznanilih, „da je moči čestitati vsaki gospodinj in materi, ki glede na zdravje, prihranek, čistost in dobi okus rabi Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo“.

Loterijske srečke.

Gradeo, 14. septembra	58, 53, 5, 69, 43.
Brno, 14. septembra	19, 6, 14, 13, 90.
Dunaj, 14. septembra	62, 9, 78, 16, 12.
Lino, 21. septembra	18, 82, 5, 27, 45.
Praga, 14. septembra	23, 59, 8, 56, 2.
Trst, 21. septembra	35, 74, 18, 43, 71.

Hiša se prodaja

na ugodnem kraju v Dobu št. 97. blizu Domžal, pripravna za vsako kupčijo ali prodajalnico. Zdaj je pri hiši mesnica, velik vrt, prostorna klet in hlev.

Kava (cikorija) in sladna kava

družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

ki se dobi v vseh speckirskih prodajalnicah, in brez katere bi ne smela biti nobena slovenska hiša — je najboljša primes k pravej bobovej kavi, katera jej daje dober okus in lepo barvo! — Kupujte in zahtevajte povsod kavo družbe sv. Cirila in Metoda! ***

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilsarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

! Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec

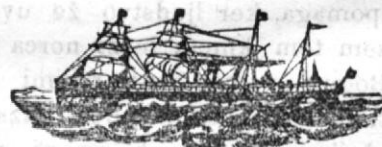
lahko pošteno zaslužijo osebe vsakerega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).

Več se izve pod „Recl 118“ po anonimni pisarni E. Kristoffik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-35)

Najnižje cene. Največji izbor.

L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali (1115—13)

Ant. Rebek, konc. agent v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Stanje hranilnih vlog:

15 milijonov kron.

Rezervni zaklad

nad 300.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu

zraven rotovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 od sto ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

(1856—4)

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice. Poštno-hranilnične sprejemnice se dobivajo brezplačno.